

Protokoll fört vid enskild föredragning

Infrastrukturavdelningen
Allmänna byrån, I1

Beslutande
Vice lantråd
Harry Jansson

Föredragande
Byråchef
Gustav Blomberg

Justerat
Omedelbart

Nr 105

Prövning av kommunens beredning av bygglov för
uppförande av vindkraftverk på Lilla Hummelholm i
Torsholma, Brändö kommun – begäran om rättelse
ÅLR 2023/1981

Beslut

Landskapsregeringen beslöt att avge svar till Susann Svenningsson och Brändö kommun enligt bilaga 1, I123E82 med anledning av Brändö kommuns begäran om rättelse och kommunens delgivning av kompletterande handlingar i ärendet.

Motivering

Förhållandet mellan landskapsregeringen och kommunerna regleras i 1 kap § 4 kommunallagen. Landskapsregeringen övervakar att kommunerna och kommunalförbunden iakttar gällande lagstiftning.

Bakgrund

Den 6 oktober 2023 mottog landskapsregeringen en skrivelse om begäran om rättelse av landskapsregeringens beslut av den 28 augusti 2023 (ärende ÅLR 2023/1991). På Landskapsregeringens begäran inkom Brändö Kommun med kompletterande handlingar den 7 november 2023.

Prövning av Brändö kommuns beredning av bygglov för uppförande av vindkraftverk på Lilla Hummelholm i Torsholma

Bakgrund

Den 28 februari 2023 mottog Landskapsregeringen en skrivelse i vilken Susann Svenningsson initierar ett övervakningsärende gällande Brändö kommuns beslut om bygglov för uppförande av ett vindkraftverk på Lilla Hummelholm i Torsholma, Brändö kommun. I skrivelsen uppges att bygglovsbeslutet inte finns tillgängligt på kommunens elektroniska anslagstavla. Det uppges vidare att Brändö kommun omnämnt bygglovsbeslutet i ett infoblad i mars 2020, dock utan att ange beslutsdatum eller hur länge besvärfristen löper, i strid med 2 kap § 12 Kommunallag (1997:73) för landskapet Åland (kommunallagen). Brändö kommun ska således ha brustit i informationsskyldigheten gentemot den som velat besvära sig mot beslutet. På Landskapsregeringens begäran den 27 april inkom Brändö Kommun med en redogörelse den 23 maj.

Landskapsregeringen övervakar att kommunerna iakttar gällande lagstiftning

Förhållandet mellan landskapsregeringen och kommunerna regleras i 1 kap § 4 kommunallagen. Landskapsregeringen övervakar att kommunerna och kommunalförbunden iakttar gällande lagstiftning.

Bestämmelser om elektronisk anslagstavla och delgivning av kommunala beslut

Det framgår i 2 kap § 12 kommunallagen att varje kommun ska ha en elektronisk anslagstavla på sin webbplats. Kommunala tillkännagivanden görs offentliga genom att de utan dröjsmål publiceras på kommunens elektroniska anslagstavla och vid behov på något annat sätt som kommunen fattat beslut om. Vid tillkännagivandet ska bestämmelserna om offentlig delgivning i förvaltningslagen (2008:9) för landskapet Åland iakttas i tillämpliga delar (förvaltningslagen). Det framgår vidare att den elektroniska anslagstavlan ska vara lättillgänglig och kunna särskiljas från övrigt innehåll på webbplatsen. Kommunen ska i sina lokaler eller på någon annan plats ge allmänheten möjlighet att ta del av innehållet på den elektroniska anslagstavlan.

Förvaltningslagens bestämmelser om offentlig delgivning finns i 10 kap § 57. Där framgår att en handling vid offentlig delgivning under en viss tid ska finnas tillgänglig på myndighetens webbplats i den utsträckning sekretessbestämmelser och annan lagstiftning tillåter detta. Ett meddelande om att handlingen finns tillgänglig på myndighetens webbplats ska publiceras på myndighetens elektroniska anslagstavla. Meddelandet kan också publiceras på något annat sätt som myndigheten bestämmer. Delgivningen anses ha skett den sjunde dagen efter det att meddelandet publicerades på myndighetens elektroniska anslagstavla. Av meddelandet ska det framgå 1) vad saken gäller, 2) datum för när meddelandet publicerades på den elektroniska anslagstavlan, 3) tidpunkt för när delgivning anses ha skett, 4) var och till vilken tidpunkt handlingen finns tillgänglig på myndighetens webbplats samt 5) fysisk plats där det är möjligt att ta del av handlingen. Meddelandet får avlägsnas från den elektroniska anslagstavlan och den handling som delges avlägsnas från myndighetens webbplats först efter att eventuell fatalitetid har gått ut. Meddelandet ska finnas minst 14 dygn på den elektroniska anslagstavlan. Myndigheten ska i sina lokaler eller på en annan plats ge

var och en möjlighet att ta del av innehållet på den elektroniska anslagstavlan och i de handlingar som hålls tillgängliga på myndighetens webbplats.

Hörande av granne vid bygglovsärende om anläggande av vindkraftverk

Vägnätsbyrån vid Ålands landskapsregering har noterat, i beslut i ärende ÅLR 2023/500 daterat 27.1.2023, att landskapet i egenskap av markägare inte har blivit hörd i samband med bygglovet daterat 12.2.2020.

Ovannämnda beslut avser hörande av landskapet i egenskap av väghållare för landsväg nr 852 Brändövägen, med tillhörande hamn- och vägområde i Lilla Hummelholm. Landskapsregeringen konstaterade i beslutet att på situationsplanen i det ursprungliga bygglovet är avståndet (103 meter) mätt från vindkraftverket till hamnens parkeringsyta, och inte till rågräns. Det faktiska avståndet till rågränsen i det ursprungliga bygglovet är mindre än 100 meter och landskapet borde därmed ha hörts även vid detta tillfälle. Hörandet har därmed inte skett på korrekt sätt enligt landskapsregeringens uppgifter.

Enligt Brändö kommuns byggnadsordning i kraft sedan 1.1.2016 står att utöver vad som i PBL § 67 stadgas om bygglov för vindkraftverk skall nedanstående bestämmelser följas.

"För beviljandet av bygglov för vindkraftverk krävs skriftligt samtycke från ägare av grannfastighet i följande fall:

- 1) Om ljudtrycket från vindkraftsanläggningen beräknas överstiga 40 dB(A) LAeq invid bostads- och fritidshus eller annan byggnad avsedd för övernattning, som befinner sig på grannes mark,*
- 2) Om avståndet från vindkraftsanläggningen till bostads- och fritidshus eller annan byggnad avsedd för övernattning, som befinner sig på grannes mark är mindre än 600 meter,*
- 3) Om avståndet från vindkraftsanläggningen till bostads- och fritidshus eller annan byggnad avsedd för övernattning, som befinner sig på grannes mark är mindre än 8 gånger vindkraftverkets vingdiameter,*
- 4) Om avståndet från vindkraftsanläggningen till en annan uppvärmd byggnad än ovannämnda, som befinner sig på grannes mark är mindre än 200 meter,*
- 5) Om avståndet från vindkraftsanläggningen till grannfastighet är mindre än 100 meter."*

Däremot anger Brändö kommun i sin begäran om rättelse (inkommen 6.10.2023) att det ursprungliga byggnadslovet för vindkraftverket är inlämnat 28.5.2015 och att det byggnadslov som gavs 12.2.2020 är en fortsättning på samma ärende (för redogörelse över ärendets gång se kommunens redogörelse). Enligt Brändö kommuns begäran om rättelse började Brändö kommuns nuvarande i kraft gällande byggnadsordning att gälla från och med 1.1.2016. Brändö kommun bedömer därför rätteligen att den dåvarande i kraft gällande byggnadsordningen när det ursprungliga byggnadslovet lämnades in 2015 ska gälla under hela ärendets gång, även om två besvärprocesser har resulterat i att ärendet har avgjorts genom nytt byggnadslov, varav det senaste är från 12.2.2020. Landskapsregeringen konstaterar att de nya uppgifter som framkommit i Brändö kommuns begäran om rättelse medför att de specifika bestämmelser om hörande av grannar i byggnadsordningen från 1.1.2016 inte bör gälla byggnadslovsbeslutet från 2020 med anledning av motiveringarna ovan.

Landskapsregeringens bedömning

Landskapsregeringen övervakar att kommunerna och kommunalförbunden iakttar gällande lagstiftning. Utifrån den redogörelse och det material Brändö kommun lämnat in till landskapsregeringen finns det risk att bestämmelserna om delgivning i kommunallagen och förvaltningslagen till alla delar inte har följts i aktuellt bygglovsärende. Med anledning av vikten av att bestämmelserna i kommunallagen och förvaltningslagen om delgivning av kommunala beslut uppfylls påtalar landskapsregeringen framförallt följande punkter:

- Kommunala tillkännagivanden om att bevilja bygglov (i exempelvis ett protokoll från byggnadsnämndens sammanträde) ska göras offentliga genom att de utan dröjsmål publiceras på kommunens elektroniska anslagstavla och vid behov på något annat sätt som kommunen fattat beslut om.
- Ett meddelande om att handlingen (exempelvis ett protokoll från byggnadsnämndens sammanträde) finns tillgänglig på myndighetens webbplats ska publiceras på myndighetens elektroniska anslagstavla.
- Handlingen (dvs. bygglovet eller sammanträdesprotokollet som beviljar ett bygglov) ska under en viss tid finnas tillgängligt på myndighetens webbplats.
- Kommunala tillkännagivanden och meddelanden på anslagstavlan ska finnas publicerade under en viss tid, åtminstone så länge som eventuella fataliteter löper. Ur ett kommunalt meddelande om tillkännagivande av exempelvis ett protokoll från byggnadsnämndens sammanträde ska det ur meddelandet framgå: 1) vad saken gäller, 2) datum för när meddelandet publicerades på den elektroniska anslagstavlan, 3) tidpunkt för när delgivning anses ha skett, 4) var och till vilken tidpunkt handlingen finns tillgänglig på myndighetens webbplats och 5) fysisk plats där det är möjligt att ta del av handlingen.
- Meddelande på den elektroniska anslagstavlan och den handling som delges får avlägsnas från myndighetens webbplats först efter att eventuell fatalitet har gått ut.
- Kommunens elektroniska anslagstavla ska vara lättillgänglig och kunna särskiljas från övrigt innehåll på webbplatsen
- Allmänheten ska ges möjlighet att ta del av innehållet på den elektroniska anslagstavlan i kommunens lokaler eller på någon annan plats som kommunen bestämt.

Oaktat ovanstående påpekanden konstaterar landskapsregeringen att de påtalade bristerna inte leder till ytterligare åtgärder. Kommunen uppmanas dock att se över sina rutiner så att kraven på förbunden förvaltning alltid efterlevs.